בס"ד

יום א', כ"א בניסן תשנ"ט (28 במרץ)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם גם הכוח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע טוב!

על ענין שבת הגדול (שבת אחרון):

"שבת שלפני הפסח קורין שבת הגדול. והטעם - לפי שנעשה בו נס גדול. שפסח מצרים מקחו בעשור ... ונמצאו שי' באורש היה שבת. ולקחו להם כל איש שה לפסחו וקשרו אותו בכרעי מיטתו ושאלום המצרים: "מה זה לכם?" והשיבו: "לשוחטו לשם פסח במצוות ה' עלינו!" והיו שניהם [של המצרים] קהות ששמעים את אלוהיהם, ולא היו יכולין לומר להם דבר. על שם אותו הנס קורין [לשבת זו] שבת הגדול" [התור - שע"ץ]

מקשה על כך הבית יוסף": אם כן (אם אנו מצ"ינים לכבוד נס הגדול הזה) מבוע יום אחד בלבד? כי הימים מעשור ועד פסח הי' גדולים (ובתוך הנס הזה)!" - והוא מתרץ: שעיקר הנס הי' בהתחלה... אבל אחר שעבר היום הראשון - כיון שראו "ישו". הנס הוא שלא הניחו המצרים ביום הראשון, אחר כך, כבר אין בכך חידוש.

אם כן, יוצא שלכבוד הנס הגדול של פתח המצרים לשחוט, נקבעה שבת זו כ"שבת הגדול".

אך יש לומר דבר נוסף: הפתח של המצרים אינו אלא תוצאה. הנס הגדול הי' שישראל העזו! העובדה שישראל הסכו לקחת את אלוהי מצרים לקשור אותו בכרעי המיטה ולהכריז שהם עומדים לשחוט אותו במצוות ה' עליהם - ולא חששו מהמצרים - הוא הנס הגדול! ובלה נעלם הפתח של המצרים.

בהסתכלות כזאת, אפשר להבין יותר גם את התירוץ שנאמר לעיל: מכיון שהנס הי' בהתלה הישראלית בעצם מעשה הלקיחה והקשירה - אכן באמת ביום הראשון הוא הגדול, ולא שמו: "שבת הגדול".

כדי שנוכל לזכות לחרות צריכה החרות להעשר בתוכנו. להבדיל ממה שהיה "ויפצלאו שחולי הקב"ה במצרים", "תודו של נס פה הוא במעשה שאנחנו עשינו - מעשה שמבטאו שניצוץ החרות נדלק בתוכנו. הדלקת ניצוץ החרות שבתוכנו הפכה את יציאתנו ממצרים לעובדה ממשית. מעתה אנחנו מסוגלים לזכות לחרות - לתורה, בני חורין!

[הרב ח"ם דרוקמן: "שבת גשמנו"]

עוד 4 ימים לליל הסדר!

יום נעים!